

SELMECZ.

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági és tanügyi hetilap.

Hontmegyei közlöny.

Megjelen minden kedden.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz; a hirdetések és előfizetések pedig Dinák J. E. kereskedéséhez küldendők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.
Egyes példány ára 10 kr.

Szerkesztői iroda: Kovácsky-Jóle háza Szt.-Háromság téren.

Háromhuzásos kis sor 10 kr.

Bélyegdíj minden iztatásért 30 kr.

Hirdetések felvételnek Budapesten, Debrecen és Prágában Haaseinstein és Voglernél.

A t. előfizetőkhöz!

Bocsánatot kérek a t. előfizetőktől, hogy csak féllapot adok.

A „Selmecz” ezen száma az utolsó.

Megszűntet kevesen fogják fajlamit: legújabb, legállandóbb kísérője a közöny vala.

Azért keletkezett, hogy egy épen nem hazafias szellemű lap előtt az utat elzárja; fennállott abban a reményben, hogy szellemi támogatásban részesülve városunk, sőt megyénk érdekében szolgálatokat tehet.

Keletkezésével célját érte: az idegen szellemű lap kiszorított városunkból.

Fennállásának rövid ideje alatt elég alkalma volt arról meggyőződni, hogy a névalírás kíséretében tett szép ígéretek csak ígéretek maradtak.

A hivatottak egybefont karokkal, közönyösen szemlélték a gyermek — lap küzködését s nem segítettek rajta.

Nem csuda tehát, ha ez egészen magára hagyatva, nem maradhatott az oly éles ellentétben állott érdekek hullámzásai között a felszinen.

Az anyagi áldozatról, melyet a „Selmecz” fenntartása céljából hoztam, nem szólok; de kimondhatatlanul fáj lemondanom azon reményről, mellet hozzá kötöttem s melynek valóulása kellő pártolás esetén bizonyára bekövetkezett volna. — Reményem az volt, hogy Selmeczbányán egy oly heti közlönynek vetem meg alapját, mely idővel az eszmecsere-knek s a közügyek megbeszélésének bizalomteljesen felkeresett tere leend.

Köszönet azon jó akaratért, melyet lapom iránt előfizetőim közül többen tanúsítottak.

Szerkesztő.

Tárcza.

Leányvásár.

Leányvásár! az idegeket felcsigánzi igyekvő novellairó tolla alá legillőbb tárgy; feldolgozza a dekameronyszerű novellák közt nem az utolsó helyet foglalná el; Bocaccio vagy Jókai lángképezelete a legmerészebb képet alkotná élénk, melynek szemlélésekor megrázkódnék agyunk, környüretre indulna az áldozat iránt a legkeményebb szív, boszúra gyulna az áldozat eltiprójá ellen a leggyávabb lélek, ha nem tudnók, hogy e leányvásár Selmeczbányán tartatik, Selmeczbánya legtehetősebb piacán, minden szombat.

Ezt tudva a képzelt csak korlátok közt csapong s beéri a való egyszerű leírásával.

Am nevesen ki, ki szavamnak hitelt nem ad; de ne mulassza el megnézni azt a ponyvasátoros hosszú szekeret, mely hetenként egyszer s néha kétszer is a Szt. Háromság téren állomásozik fővárosunkba szállítandó 10—12 fiatal leánnyal, kik részint munkakerülésből, részint a nyomortól üzetve a legvéresebb remények közt hagyják el szülőföldüket, hogy annak ideje hűgi levegőjét fővárosunknak különösen rájuk nézve romlott levegőjével váltásák fel s még hálát rebegnek annak a „jó lelkű vñ asszonynak” ki őket ama fényes város lakói közé ávatja.

Mennyire szánuadók a csáb s tudatlanság e szegény áldozatai! Mennyire megvetendő s mily gonoszlelkű, ki a szegény nép e tudatlanságát oly galádül felhasználja!

Önkénytelenül vád két lelkünkben a helyi rendőrség ellen ez úzérkedés megengedése miatt

De vajjon alapos-e vádunk?

Épen nem. A városi kapitányság töle kitelhetőleg ellenőrzi a vidéki „szolgáló szerzők” eljárását s a Budapestre szállítandó s neki bejelentett leányokat semmi szín alatt sem bocsátja utnak „passus” nélkül. —

Polgármesteri jelentés.

(VIII. Folytatás.)

5. Cselekvő tőkénel.

1874-ik év 46929 ft 34 kr.

1875-ik „ 49747 „ 24 „

szaporodás 2867 ft 89 kr.

A tőke szaporodást eredményezte a vasúthoz kisajátított földéért lefizetett pénzösszeg, mely gyümölcsötztőleg a helybeli takarékpénztárba elhelyezve van, és hasznos beruházásokra, vagy új birtok megszerzésére tartatik ezen összeg tesz 3696 ft 31 kr.

apadt ellenben a cselekvő tőke Béalabánynál miután Béalabánya városa 1000 frtnyi tartozásra lefizetett, mely összeget levonván a tőke szaporodás 2867 „ 89 „

6. Cselekvő hátralékok.

1874. évben 45960 ft — kr.

1875. „ 55614 „ 05 „

több 9654 ft 05 kr.

A cselekvő hátralékok többletét — leginkább a bányaalap

szaporodása eredményezte, mely 1874-ik évben 8859 ft 81 kr.

1875-ik „ 19354 „ 73 „

emeltett.

7. A készpénz illetőleg pénztári maradvány

1874. évben 84 ft 95¹/₁₀ kr.

1875. „ 502 „ 84 —

több 417 ft 87¹/₁₀ kr.

mely többlet onnét ered, hogy a rózsautcai vízvezeteki munkálatok nem foganatosítottak.

A szolgáló szerzők azonban módot leltek a kapitányság rendőrködésének kijátszására; a lányok szülőinek beléegyezését eszközök ki rábeszélések s ígéretekkel. S így évenként 200—300 leány indul útnak Budapestre, hogy ott szolgáltaba álljon. —

Az 1869-dik évben 638 egyén távozott el Selmeczbányáról igazolvánnyal; az ezt követő években 400-at meghaladta azok száma, kik igazolványt kértek. S ezek, számba se vehető kivétellel, — fiatal leányok voltak: —

Hogy a fényes abrándok valóulása helyett ezekre mi sors vár, megtudhatjuk, ha a rökuskorházi számlára tekintünk, mely szerint a főváros 3000 forintot követel Selmeczbánya városától. —

A szülői beléegyezéssel eltávozóik száma most is meghaladja a 200-at évenként, s lehetetlen meg nem ütődünk a fővárosi rendőrség elnézésén, hogy anyai igazolvány nélküli egyént hogy a fővárosba vándorolni. Sőt gyakori eset, hogy a helybeli kapitányság megkeresésére azon szokott válasz érkezik: „az illető egyén a fővárosban nem található.” —

Nincs egy egy éve, hogy a soproni városi kapitányi ministeri rendeletre hazánk majdnem minden nagyobb városát beütazta az ilyenmű úzérkedések kipuhatólása s megszüntetése végett.

Hozzánk nem szolt a ministeri rendelet s így háborítlanul jár vidékünk körül most is száz meg száz leány szolgálta.

Jelen soraim nem a képzelő erő felcsigázása végett irattak, hanem a törvény betűjét kijátszó eme úzérkedésre akartam felhívni a figyelmet s egyszerűsindn bevezetését szolgáltnak egy érintett társadalmi baj ismertetéséhez: értem a cselédügy állapotát nálunk.

Mondanom sem kell, hogy a szolgálta ment leányok nagyobb része erkölcsileg elveszve, nyitg a társadalom testén, s ha visszatérnek is, rendszeren magukkal hozzák, azt az emésztő betegséget, mely „a fák rugyézásával vagy a levelek hullásával szűnik meg.” —

Összesítve 1875-ik év végével vagyon-szaporodás az egyes	
ágak szerint	13049 ft 52 kr.
vagyon-apadás	2059 " 59 "
eredmény a vagyon cselekvő állapotánál szá-	
porodás	10989 " 93 "
Szenvedő állapot áll:	
1. Zmeskal alapítvány	1155 ft — kr.
2. kerül szegény	168 " — "
3. állam	52054 " 60 $\frac{1}{10}$ kr.
4. Veisz Ede	2 " 62 $\frac{1}{10}$ kr.
5. Városi kórház	262 " 50 kr.
6. Pesti takarékpénztár	51600 " — "
7. Selmezi takarékpénztár	3110 " — "
8. Önkéntes tűzoltó egylet	330 " — "
összes tőke tartozás	108682 " 73 "
kamat	24971 " 48 "
egyébb	16075 " 50 "
Összesen	149729 ft 71 kr.

megjegyeztetik, hogy a városnak követelése a katonai szolgálománnyoként a számadásban előírva nincsen, ez pedig kitesz kamatostól 136933 ft 16 $\frac{1}{10}$ kr.

Továbbá megjegyeztetik, hogy a szenvedő állapotban kamatra előírt 24971 ft 48 kr. csak annyiban áll — a mennyiben a liquidandó állam kölcsön 52054 ft 60 kr. utáni kamat évről évre előíratik.

Valóságos kamat fizetés azonban 1875. évre 4192 ft 82 kr. A szenvedő tőke összeg 1874. évhez viszonyítva törlesztés által:

1875-ik évben kisebbedett	3994 ft 90 kr.
jelesül:	
Pesti takarékpénztár	1200 " — "
Selmezi	2794 " 90 "
Összesen	3994 ft 90 kr.

Különfélék.

— — Vizbefált. Mult héten Freller Mihály nevű nyomádszegéd harmadmagával fűrődven a Mihálytárna melletti tóban, egyszerre — valóságos gőres miatt — a víz alá merült s megfált.

— — Felakasztotta magát egy 17 éves leány, mivel gazdája, kinél szolgálói minőségben volt, azzal fenyegette, hogy a kapitányságnak feladja több udvarlónak elfogadása miatt. — A gyors orvosi segély megmentette a haláltól, de a keblében zajongó kisbírival ugyancsak meggyült a baja. — No de végre ez is csak elhallgat majd.

— — A városi bányaalap f. év első felében 63,337 ft 53 krt. jövedelmezett; kiadás volt 38,572 ft 61 kr., pénzmaradvány tehát 24,764 ft 92 kr., melyből a tartaléktőkére biztosított 20,000 ft levonatván, tiszta nyereség 4764 ft 92 kr. — Ezen nyereség hovatartása iránt a városi tanács közgyűlési jóváhagyás mellett új szándékszik intézkedni, hogy 1. Hodrusbányán egy új iskola építtessék, s erre 2000 ft engedélyeztessék; 2. ajánlja, hogy a tűzoltó egylet részére már előbb adományozott 330 ft annak kiizetessék és ezen egylet által építendő tornahelyiség költségeihez adományképen 150 ftal járuljon; végül, hogy a selm. takarékpénztárnak ez idő szerint 3110 ft fennálló s a várost terhelő követelésére törlesztésképen 2284 ft 92 kr. fordíttassék.

— — Egy budapesti nő története. Hamburgi lapok beszélik, hogy egy fiatal, szőke, csinos úrnő öngyilkossági szándékkal beleugrott az Elbába, de matrózok szerencsésen kiszabadították. Azt mondván, hogy Magyarországból való, elvitték rögtön az osztrák-magyar consulhoz, ki felügyelet alá vette mindaddig, míg családjából valaki át nem veszi tőle. A nő ösztintén bevallotta kétségbeesésének okát. A mint elbeszélte: egy pesti tanárnak a neje, de elhagyta férjét s egy barátjával Bécsbe ment, hogy ottani örökségét fölvegye. Föl is vette s a jelentékeny összeget a

jó barátja bízta, a kivel tovább utazott. A jó barát pedig egy nap a pénzzel együtt megszökött, éppugy elhagyva a nőt, a mint ez elhagyta férjét. Ez okozta kétségbeesését.

— — Fürdői csendélet. Mult héten ötszáz nisám egy csapat bosnyák lázadót a horvát határon átkergetve, Staraseloban három kincstári épületet felgyújtott s Topusko közelébe nyomult, honnan a fürdővendégek Glinába futamodtak. A nizamok az ellenök kilépő osztrák-magyar katonákra löttek, s közülök egy őrzetöt megsebeztek; erre aztán a mieink is löttek s elejtettek négy törököt, megsebesítettek tizenötöt, ugy, hogy a csapat jónak látta sietve eltakarodni. Mollinary hadparancsnok pedig most katonaságát küld Staraseloba.

A „Selmezc“ azon t. előfizetőinek, kik a harmadik és negyedik negyedre előfizettek, f. év Szept. 1-én küldöm meg a visszajáró összeget.

Ha a t. előfizetők közül valaki nem találná Szept. elején az őt illető összeget megkapni, sziveskedjék levelező-lapon alóírottat értesíteni. — Lakásom: Keviczkyféle ház a Sz. Háromság téren.

Szerkesztő.

326 szám.

Árverési hirdetés.

A selmezbányai kir. törvénytörvény részéről közhírré tétel, miszerint Tirts Rezsőnek szélaknai lakosnak Beloviczky József és Antonia Selmezc steff lakos elleni 42 ft főkövetelése s járuléka végett végrehajtás alá vont s tartozékával együtt 2200 ft becsült ingatlanúság, jelszül selmezi 1393 sz. t. ljk. A + 1 sor 3262 hr. sz. alatt foglalt 48 szám. jelelt ház

2 " 3263 " " " " " 49 " " "
5 " 3162 " " " " " rétt 40□ 6l területű
6 " 3199 " " " " " szánt. rétt 6 h. 52□ 6l ter.
7 " 3202 " " " " " kert . . . 400 " "

folyó 1876. évi Augustus hó 25. napján reggeli 10 órakor, szükség esetén pedig 1876. évi Sept. hó 15. napján reggeli 10 órakor selmezi kir. járásbírósnál megtartandó bírói árverés útján a legtöbbet ígérőnek, és pedig a második határnapon a becsáron alúl is el fog adatni.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesíttetnek, miszerint a készpénzben vagy közforgalomtárgyát képező értékpapirokban avagy előmutatóra szóló takarékpénztári könyvecskében leteendő bánatpénz 10% és hogy az árveréskor fölolvassandó árverési feltételek többi pontjai a telegkönyvi hivatalban tekinthetők meg.

Egyszersmind a fennevezett telegkönyvi tulajdonos s adósának a nem ezen telegkönyvi járásbírósnál helyen lakó jelzálogos hitelezői felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesük végett, ezen telegkönyvi hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek, és annak nevét az eladásig jelentsék meg, mert ellenkező esetben részükre Tóth Gáspár helybeli ügyvéd személyében hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Végre a prts. 433 és 466 §§-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb körülírt javak iránt, tulajdoni igényt érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetésny közétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, ezen telegkönyvi hatóságnál nyujtsák be.

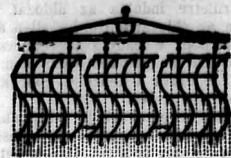
Selmezbányán, 1876. aug. 5-én.

A kir. Járásbírósnál.

Nagyban eladatnak
gazdasági gépek és eszközök

RAPP F. gépgyárában Nyitrán.

Minthogy a nyitrai gépgyárba és vasöntödébe ujabban több részvényes lépett, mátol fogva leszállított áron bocsátjuk kereskedésbe összes gépkészletünket, és pedig cséplő- kaszáló és arató, valamint szecskaavágó-takarmánykészítő gépeinket, és egyéb gazdasági eszközeinket.

Jó szerkezet, munka és anyagért kezeskedik

A gépgyár Nyitrán.